

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dorota Rysińska

SSN Jan Bogdan Rychlicki

Protokolant Katarzyna Wełpa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Wieczorka,
w sprawie **W. J.**

skazanego z art. 62 § 2 kks w zw. z art. 54 § 1 kks i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 22 marca 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 4 marca 2015 r.

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 13 maja 2014 r.,

1. oddała kasację;

**2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. P., Kancelaria
Adwokacka w W., kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w
tym 23% VAT za obronę z urzędu;**

**3. obciąża skazanego kosztami sądowymi postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Oskarżony W. J. wyrokiem Sądu Okręgowego w O. z dnia 13 maja 2014 r. skazany został za przestępstwo skarbowe z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 7 § 1

k.k.s. oraz art. 37 § 1 pkt 1 i 2 k.k.s. i art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. i za to na podstawie art. 54 § 1 k.k.s w zw. z art. 7 § 2 k.k.s., art. 37 § 1 pkt 1 i 2 k.k.s. i art. 38 § 2 k.k.s. wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat oraz na karę grzywny w wymiarze 400 stawek dziennych po 40 zł.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 4 marca 2015 r., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego zaskarżając go w całości i zarzucił:

1. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 44 § 1 pkt 1 i § 5 k.k.s. poprzez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, iż w niniejszej sprawie nie ma zastosowania przepis art. 44 § 1 pkt 4 k.k.s. i art. 44 § 5 k.k.s. z uwagi na skazanie W. J. za czyny popełnione w 2003 r., mimo upływu 10-letniego okresu przedawnienia;
2. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a to:
 - a) art. 2 § 2 k.k.s. poprzez przyjęcie przez sądy obu instancji, iż w dacie orzekania winny mieć zastosowanie przepisy prawa materialnego z daty orzekania, a nie z daty popełnienia czynów- które to przepisy ustawy były względniejsze jak chodzi o okres przedawnienia i tym samym bezzasadne wydłużenie okresów przedawnienia do lat 20 od czasu ich popełnienia;
 - b) art. 6 k.k.s. poprzez przyjęcie, iż zarzucane czyny stanowiły ciąg przestępstw w sytuacji, gdy kwestionowane transakcje handlowe dotyczyły różnych podmiotów, a więc brak było podstaw do przyjęcia konstrukcji czynu ciągłego.

Wskazując na powyższe podstawy kasacji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w O. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest dopuszczalna tylko w zakresie zarzutu zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. i tylko w tej części podlegała

rozpoznaniu. Natomiast co do pozostałych zarzutów kasacja jest niedopuszczalna (art. 523 § 2 k.p.k. i § 4 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.). Zarzut zaistnienia uchybienia o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej nie jest jednak zasadny. W konsekwencji kasacja została oddalona.

Konieczne jest jednak odniesienie się do zarzutu skarżącego co do biegu terminu przedawnienia karalności przestępstwa w związku nieprawidłowym wyliczeniem przez Sąd Apelacyjny upływu tego terminu. Z uzasadnienia wyroku tego Sądu wynika, że do przedawnienia karalności w tej sprawie mogłoby dojść, w zakresie podatku akcyzowego i VAT, dopiero z końcem 2024 r., czyli - licząc od 31 grudnia 2004 roku - po upływie 10 lat wynikających z art. 44 § 1 pkt 2 k.k.s. i po upływie kolejnych 10 lat - z art. 44 § 5 k.k.s., a w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, dokonując wyliczenia na tej samej ustawowej zasadzie, dopiero z końcem 2025 r. Ponadto Sąd ten przyjął, że treść art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw jest tożsama z treścią art. 5 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 1999 r., nr 83 poz. 931 ze zm.). Dlatego też, zdaniem Sądu Apelacyjnego, do oceny, czy już upłynął termin przedawnienia karalności czynu zabronionego, popełnionego zarówno przed dniem wejścia w życie Kodeksu karnego skarbowego, jak i po jego nowelizacji obowiązującej od dnia 17 grudnia 2005 r. - stosuje się aktualne przepisy o przedawnieniu i to niezależnie od tego, która ustawa przy orzekaniu jest względniejsza dla sprawy.

Jednak Sąd Apelacyjny w tych rozważaniach nie wziął pod uwagę tego, że w czasie popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu przestępstw wchodzących w skład czynu ciągłego inne było zagrożenie sankcją karną niż w czasie orzekania, co powinno mieć wpływ na ustalenie okresów przedawnienia karalności. Otóż w czasie popełnienia, przestępstwo z art. 54 § 1 k.p.k. zagrożone było karą m.in. pozbawienia wolności do lat 3. Natomiast za przestępstwo z art. 56 § 1 k.k.s. w chwili popełnienia groziła m.in. kara pozbawienia wolności do 2 lat. W czasie zaś orzekania, po zmianie tych przepisów, ustawą obowiązującą od 17 grudnia 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., nr 178, poz. 1479), przestępstwa te są zagrożone karą pozbawienia wolności, co zgodnie z art. 27 § 1 k.k.s. oznacza karę pozbawienia

wolności do 5 lat. Prawidłowo zatem należało ustalić okres przedawnienia w oparciu o sankcję karną z chwili popełnienia przestępstw. Wówczas okres przedawnienia karalności wynosi 5 lat i ulega wydłużeniu o kolejne 5 lat (art. 44 § 1 pkt 1 k.k.s i art. 44 § 5 k.k.s.). Zgodnie bowiem z art. 2 § 2 k.k.s. zastosowanie powinna mieć ustawa obowiązująca poprzednio, gdyż jest względniejsza dla sprawcy w zakresie zagrożenia sankcją karną. W konsekwencji do przedawnienia karalności mogłoby dojść, w zakresie podatku akcyzowego i VAT, dopiero z końcem 2014 r., licząc od 31 grudnia 2004 roku, a w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, z końcem 2015 r.

Tak więc, pomimo błędnego ustalenia końca okresu przedawnienia karalności tych przestępstw, to w chwili orzekania do przedawnienia nie doszło. W dniu wyrokowania przez Sąd Apelacyjny, tj. 4 marca 2015 r. nie uległa przedawnieniu karalność za przestępstwo w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, co nastąpiłoby dopiero z dniem 31 grudnia 2015 r. Natomiast przedawnienie w zakresie podatku akcyzowego i VAT, które powinno nastąpić z końcem 2014 r. nie miało tu żadnego znaczenia, skoro termin przedawnienia odnosi się do jego integralnej całości, mimo że różne są terminy przedawnienia poszczególnych typów przestępstw, które obejmuje kumulatywna kwalifikacja prawna. Przedmiotem przedawnienia jest czyn, a nie kwalifikacja prawna (por. postanowienia SN z dnia: 30 X 2014 r., I KZP 19/14 oraz 28 maja 2015 r., II KK 131/15). Skazanie oskarżonego za czyn ciągly (art. 6 § 2 k.k.s.) w kumulatywnej kwalifikacji (art. 7 § 2 k.k.s.) powoduje, że karalność tego czynu, choć o zróżnicowanej kwalifikacji prawnej, oceniana z perspektywy jedności czynu, ustałaby dopiero z końcem 2015 r., a więc w czasie orzekania przez Sąd Apelacyjny nie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Wobec tego nie ma również racji skarżący podnosząc, że zarzuty postawione W. J. w dniu 5 czerwca 2008 r. nie były na tyle skonkretyzowane, aby można było wnioskować o czasookresie popełnienia czynów i dotyczyły innego rodzaju czynów, tak co do opisu, jak i kwalifikacji prawnej (kwalifikacja 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk oraz art. 56 k.k.s. w okresie od 11 kwietnia 2003 r. do 31 sierpnia 2004 r.). Postanowienie o przedstawieniu zarzutów odnosi się do czynu, a

nie jego kwalifikacji prawnej. Stąd też postanowienie o zmianie przedstawienia zarzutów z dnia 31 grudnia 2008 r., ogłoszone skazanemu w dniu 26 marca 2009 r. dotyczyło tego samego czynu, tyle tylko, że w zmienionej szacie prawnej (art. 62 § 2 k.k.s., 54 § 1 k.k.s. i art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 1 i 2 k.k.s.). Wobec tego w chwili wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutu co do popełnienia czynu, tj. w dniu 5 czerwca 2008 r. nie doszło do przedawnienia jego karalności.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy oddalił kasację.

eb